

Real-Time Systems (RTSYST)

Week 4

DE HAAGSE
HOOGESCHOOL

IPC inter process communication

- Shared variabele based (H5)
- Message based (H6)
  - Kan ook gebruikt worden in systemen zonder gedeeld geheugen (gedistribueerde systemen).
  - POSIX: `message queue`
  - QNX: Neutrino kernel is volledig message based. Zie H2 QNX boek.

DE HAAGSE ⁹⁹
HOOGESCHOOL

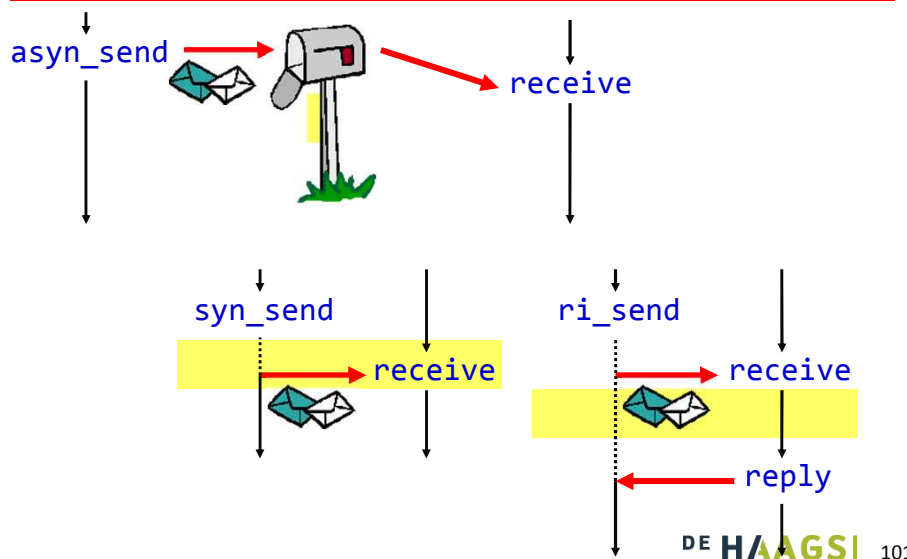
Messages Synchronisatie

- **Receive:**
  - Wacht als er nog niet gezonden is.

- **Send:**
  - **Asynchroon:** wacht niet.
    - Buffer nodig, wat als buffer vol is?
    - Bijvoorbeeld: POSIX message queue.
  - **Synchroon (rendezvous):** wacht op ontvangst.
    - Geen buffer nodig.
  - **Remote invocation (extended rendezvous):** wacht op antwoord.
    - Geen buffer nodig.
    - Bijvoorbeeld: QNX messages.

DE HAAGSE 100
HOGESCHOOL

Messages

DE HAAGSE 101

Messages

Synchroon met behulp van 2 asynchrone messages

```
Proces 1
asyn_send(mes)
receive(ack)
```

```
Proces 2
receive(mes)
asyn_send(ack)
```

Remote invocation met behulp van 4 asynchrone messages

```
Proces 1
asyn_send(mes)
receive(ack)
receive(reply)
asyn_send(ack)
```

```
Proces 2
receive(mes)
asyn_send(ack)
//... construct reply
asyn_send(reply)
receive(ack)
```

DE HAAGSE 102
HOGESCHOOL

Asynchroon

- Voordelen:
  - Flexibeler.
- Nadelen:
  - Buffers nodig.
  - Complexer: Aparte message voor acknowledge en/of reply nodig.
  - Moeilijk om correctheid van een programma te bewijzen.

Asynchrone communicatie kan in een OS dat op synchrone messages is gebaseerd (QNX) worden gerealiseerd door expliciete buffer threads.

DE HAAGSE 103
HOGESCHOOL

Messages Adressering

- **Direct**: sender geeft receiver proces (of thread) op.
- **Indirect**: sender geeft port, channel of mailbox op.
- **Symetrisch**: receiver geeft sender, port, channel of mailbox op.
- **Asymetrisch**: receiver geeft niets op.

DE HAAGSE 104
HOOGESCHOOL

Messages inhoud

- Tussen **threads**:
  - **Geen** beperkingen.
- Tussen **processen**:
  - **Geen** pointers (elk proces heeft zijn eigen memory map).
- Tussen **machines**:
  - **Geen** pointers + mogelijk problemen met representatie:
    - Character codering.
    - Big-endian, Little-endian.

DE HAAGSE 105
HOOGESCHOOL

POSIX message queue

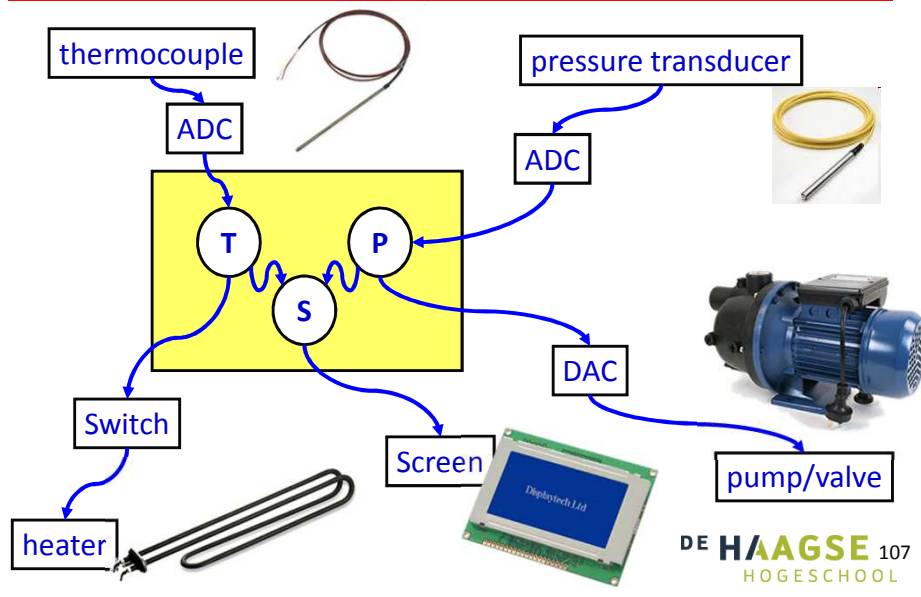

- Kenmerken:
  - Synchronisatie: *asynchroon*
  - Adressering: *indirect* en *symetrisch*
- Meerdere senders en receivers kunnen dezelfde mq gebruiken.
- Aan een message kan een *prioriteit* worden meegegeven.
- Bij creatie wordt o.a. opgegeven:
  - Naam
  - Max aantal messages
  - Max size message

API:

```
mq_open (create en open)
mq_send, mq_receive
mq_close, mq_unlink (destroy)
mq_getattr, mq_setattr
mq_notify
```

Voorbeeld embedded system

Beschikbare functies

```
double readTemp(void);
void writeSwitch(int i);
double readPres(void);
void writeDAC(double d);
int tempControl(double temp);
double presControl(double pres);
```

108

Sequentieel

```
int main(void) {
    double temp, pres, dac;
    int switch_;
    while (1) {
        temp = readTemp();
        switch_ = tempControl(temp);
        writeSwitch(switch_);
        pres = readPres();
        dac = presControl(pres);
        writeDAC(dac);
        printf("%4.11f, %4.11f, %d, %5.11f\n",
              temp, pres, switch_, dac);
    }
    return EXIT_SUCCESS;
}
```

109

Sequentieel problemen

- Sample rate van temperatuur en druk is **gelijk**.
  - Kan wel wat aan worden gedaan met tellers maar: Wat doe je als `pressureControl` langer duurt dan gewenste sample rate van temperatuur?
- Als `readTemperature` **niet** werkt (blijft pollen) dan loopt ook de drukregeling vast.

De temperatuurregeling en de drukregeling zijn twee afzonderlijke "processen". Maar in het sequentiële programma zitten ze verweven!

POSIX Threads


```
void* tempThread(void* p) {
    double temp;
    int switch_;
    while (1) {
        temp = readTemp();
        printf("temperature = %4.11f, ", temp);
        switch_ = tempControl(temp);
        printf("switch = %d\n", switch_);
        writeSwitch(switch_);
        sleep(3);
    }
    return NULL;
}
```

Zie volgende sheet...

POSIX Threads


```
void* presThread(void* p) {
    double pres, dac;
    while (1) {
        pres = readPres();
        printf("pressure = %4.11f", pres);
        dac = presControl(pres);
        printf(", DAC = %5.11f\n", dac);
        writeDAC(dac);
        sleep(1);
    }
    return NULL;
}
```

Zie volgende sheet...

DE HAAGSE 112
HOGESCHOOL

POSIX Threads


```
#include <pthread.h>

void check(int error) {
    if (error != 0) {
        fprintf(stderr, "Error: %s\n", strerror(error));
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
}

int main(void) {
    pthread_t t1, t2;
    check( pthread_create(&t1, NULL, tempThread, NULL) );
    check( pthread_create(&t2, NULL, presThread, NULL) );
    check( pthread_join(t1, NULL) );
    check( pthread_join(t2, NULL) );
    return EXIT_SUCCESS;
}
```

```
pressure = 14.4, DAC = -4.4
pressure = 14.0temperature = 3.0, , DAC = -4.0
switch = 0
pressure = 13.6, DAC = -3.6
```

DE HAAGSE 113
HOGESCHOOL

Synchronized Threads


```
pthread_mutex_t mutex = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void* tempThread(void* p) {
    double temp;
    int switch_;
    while (1) {
        temp = readTemp();
        switch_ = tempConvert(temp);
        check( pthread_mutex_lock(&mutex) );
        printf("temperature = %4.11f, switch = %d\n",
              temp, switch_);
        check( pthread_mutex_unlock(&mutex) );
        writeSwitch(switch_);
        sleep(3);
    }
    return NULL;
}
```

DE HAAGSE 114
HOGESCHOOL

C++11 Synchronized Threads


```
class Temp {
private:
    double temp;
    bool switch_;
    mutex& display;
    void read();
    void write();
    void control();
public:
    Temp(mutex& m);
    void run();
};

class Pres {
private:
    double pres, dac;
    mutex& display;
    void read();
    void write();
    void control();
public:
    Pres(mutex& m);
    void run();
};
```

DE HAAGSE 115
HOGESCHOOL

C++11 Synchronized Threads


```
Temp::Temp(mutex& m): temp(0.0), switch_(false), display(m) {
}

void Temp::run() {
    while (1) {
        read();
        control();
        {
            lock_guard<mutex> lock(display);
            cout << "temperature = " << fixed << setw(4)
                << setprecision(1) << temp
                << ", switch = " << switch_ << endl;
        }
        write();
        this_thread::sleep(chrono::seconds(3));
    }
}
```

DE HAAGSE 116
HOGESCHOOL

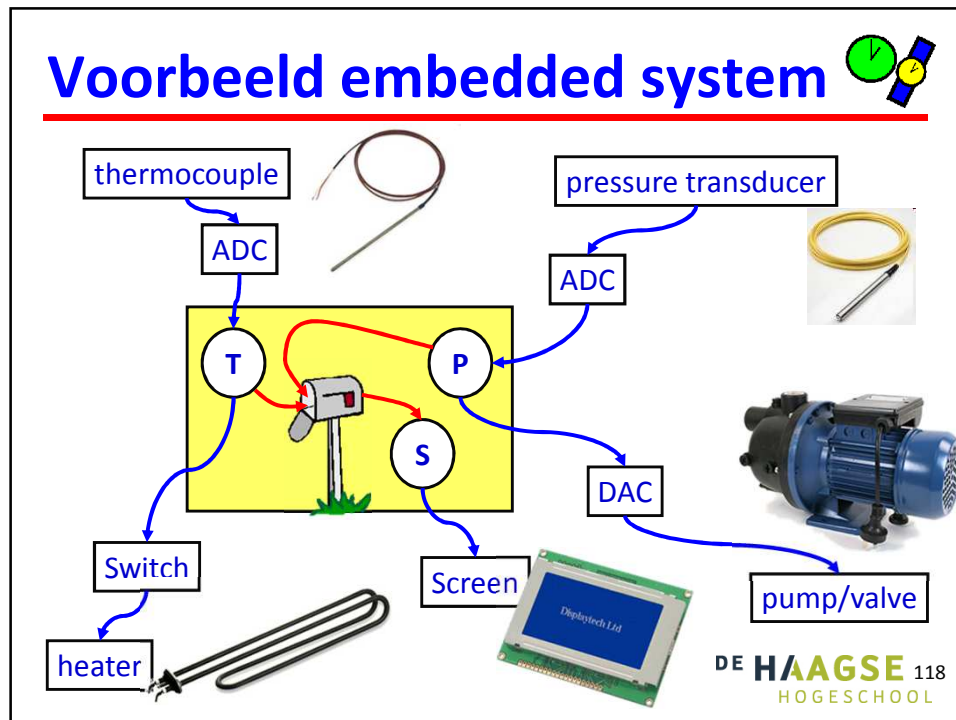
C++11 Synchronized Threads


```
int main() {
    mutex m;
    Temp t(m);
    Pres p(m);
    thread t1(&Temp::run, &t);
    thread t2(&Pres::run, &p);
    t1.join();
    t2.join();
    return 0;
}
```

**be
Active**
and have fun!

DE HAAGSE 117
HOGESCHOOL

Message Queue

```

#include <mqueue.h>
// ...
void* tempThread(void* p) {
    double temp; int switch_; mqd_t m; char buffer[128]; int i;
    check_errno( m = mq_open("/mq_par74", O_WRONLY) );
    for (i = 0; i < 10; i++) {
        int n = 0;
        temp = readTemp();
        n = snprintf(buffer, sizeof buffer, "temperature = %4.1lf, ",
                    temp);

        switch_ = tempControl(temp);
        snprintf(&buffer[n], sizeof buffer-n, "switch = %d\n",
                switch_);

        check_errno( mq_send(m, buffer, sizeof buffer, 2) );
        writeSwitch(switch_);
        sleep(3);
    }
    check_errno( mq_close(m) );
    return NULL;
}

```

Zie volgende sheet...

DE HAAGSE 119
HOGESCHOOL

Message Queue


```
void* presThread(void* p) {
    double pres, dac; mqd_t m; char buffer[128]; int i;
    check_errno( m = mq_open("/mq_par74", O_WRONLY) );
    for (i = 0; i < 10; i++) {
        int n = 0;
        pres = readPres();
        n = snprintf(buffer, sizeof buffer, "pressure = %4.11f, ",
                                                             pres);

        dac = presControl(pres);
        snprintf(&buffer[n], sizeof buffer - n, "DAC = %5.11f\n",
                                                    dac);

        check_errno( mq_send(m, buffer, sizeof buffer, 3) );
        writeDAC(dac);
        sleep(1);
    }
    check_errno( mq_close(m) );
    return NULL;
}
```

Zie volgende sheet...

DE HAAGSE 120
HOGESCHOOL

Message Queue


```
void* dispThread(void* p) {
    mqd_t m; struct mq_attr ma; char buffer[128]; int doorgaan = 1;
    check_errno( m = mq_open("/mq_par74", O_RDONLY) );
    while (doorgaan) {
        do {
            check_errno( mq_receive(m, buffer, sizeof buffer,
                                     NULL) );

            if (strcmp(buffer, "CLOSE") == 0)
                doorgaan = 0;
            else
                printf(buffer);
            check_errno( mq_getattr(m, &ma) );
        }
        while (ma.mq_curmsgs > 0);
        sleep(5);
        putchar('\007');
    }
    check_errno( mq_close(m) );
}
```

Zie volgende sheet...

DE HAAGSE 121
HOGESCHOOL

Message Queue


```
int main(void) {
    pthread_t t1, t2, t3; mqd_t m; struct mq_attr ma;
    ma.mq_maxmsg = 40; ma.mq_msgsize = 128;
    check_errno( m = mq_open("/mq_par74", O_CREAT|O_RDWR, 0666,
                                                                    &ma) );

    check( pthread_create(&t1, NULL, tempThread, NULL) );
    check( pthread_create(&t2, NULL, presThread, NULL) );
    check( pthread_create(&t3, NULL, dispThread, NULL) );
    check( pthread_join(t1, NULL) );
    check( pthread_join(t2, NULL) );
    check_errno( mq_send(m, "CLOSE", 6, 1) );
    check( pthread_join(t3, NULL) );
    check_errno( mq_close(m) );
    check_errno( mq_unlink("/mq_par74") );
    return EXIT_SUCCESS;
}
```

```
BEEP!
pressure = 15.6, DAC = -5.6
pressure = 15.2, DAC = -5.2
pressure = 14.8, DAC = -4.8
pressure = 14.4, DAC = -4.4
temperature = 2.5, switch = 0
```

122

/dev/mqueue

^	Filename	Size	Date	Owner	Group	Permissio
..	mq_par74	5	03/02/2003 12:02 PM	root	root	rw- rw- r--

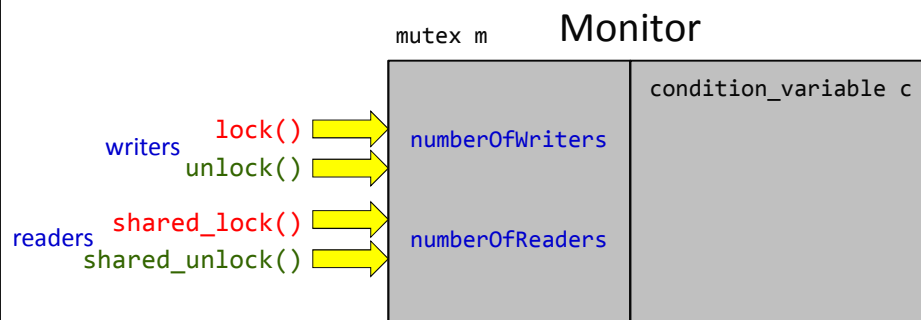
1 item, 5 bytes

DE HAAGSE 123
HOGESCHOOL

shared_mutex implementation

- Huiswerk: Implementeer zelf een *shared_mutex* class met de in C++11 beschikbare *mutex* en *condition_variable*.
- *shared_mutex* heeft de volgende functies:
  - `lock()` → unieke toegang claimen (voor schrijven)
  - `unlock()` → unieke toegang vrijgeven (voor schrijven)
  - `shared_lock()` → gedeelde toegang claimen (voor lezen)
  - `shared_unlock()` → gedeelde toegang vrijgeven (voor lezen)

shared_mutex implementation

Writers moeten wachten als: `numberOfWriters == 1 || numberOfReaders > 0`
 Readers moeten wachten als: `numberOfWriters == 1`

shared_mutex implementation

```

class shared_mutex {
public:
    shared_mutex();
    void lock();
    void unlock();
    void lock_shared();
    void unlock_shared();
private:
    int numberOfWriters, numberOfReaders;
    mutex m;
    condition_variable c;
};

shared_mutex::shared_mutex(): numberOfWriters(0),
                               numberOfReaders(0) {

```

DE HAAGSE 126
HOGESCHOOL

shared_mutex implementation

```

void shared_mutex::lock() {
    unique_lock<mutex> lock(m);
    while (numberOfWriters == 1 || numberOfReaders > 0) {
        c.wait(lock);
    }
    ++numberOfWriters;
}

void shared_mutex::unlock() {
    lock_guard<mutex> lock(m);
    --numberOfWriters;
    c.notify_all();
}

```

DE HAAGSE 127
HOGESCHOOL

shared_mutex implementation

```
void shared_mutex::lock_shared() {
    unique_lock<mutex> lock(m);
    while (numberOfWriters == 1) {
        c.wait(lock);
    }
    ++numberOfReaders;
}

void shared_mutex::unlock_shared() {
    lock_guard<mutex> lock(m);
    --numberOfReaders;
    c.notify_all();
}
```

DE HAAGSE 128
HOGESCHOOL

Huiswerk shared_mutex

- Werkt de bovenstaande implementatie correct als de `notify_all` in `shared_mutex::unlock()` wordt vervangen door een `notify_one`?
- Werkt de bovenstaande implementatie correct als de `notify_all` in `shared_mutex::shared_unlock()` wordt vervangen door een `notify_one`?

DE HAAGSE 129
HOGESCHOOL

shared_mutex

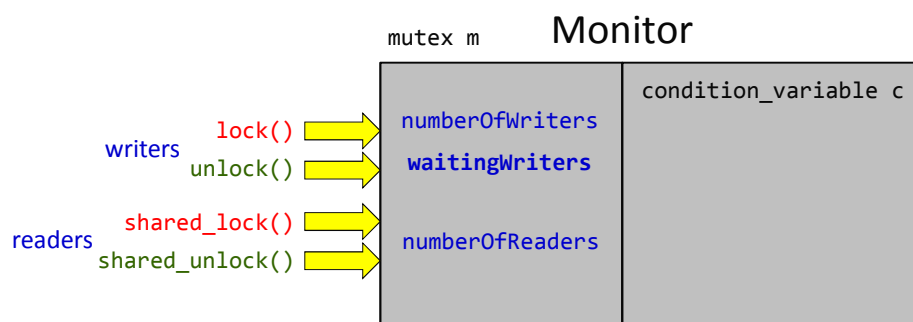

- Als een schrijver zich meldt en moet wachten omdat er lezers zijn dan kunnen zich steeds nieuwe lezers melden zodat de schrijver nooit aan de beurt komt (*starvation*).
- Is dit een probleem in een RTOS?
  - **Ja!** Schrijver met hoge prioriteit moet wachten als er steeds nieuwe lezers met lage prioriteit zijn.
- Oplossing?
  - Nieuwe lezer moeten wachten als er een wachtende schrijver is met een hogere prioriteit dan de lezer.

Je kunt de prioriteit van een thread **niet** opvragen in standaard C++11)

DE HAAGSE 130
HOGESCHOOL

Priority correct

Writers moeten wachten als: `numberOfWriters == 1 || numberOfReaders > 0`
 Readers moeten wachten als: `numberOfWriters == 1 || waitingWriters > 0`

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Priority correct


```
class shared_mutex {
public:
    shared_mutex();
    void lock();
    void unlock();
    void lock_shared();
    void unlock_shared();
private:
    int numberOfWriters, numberOfReaders, waitingWriters;
    mutex m;
    condition_variable c;
};

shared_mutex::shared_mutex(): numberOfWriters(0),
                               numberOfReaders(0), waitingWriters(0) {
}
```

DE HAAGSE 132
HOGESCHOOL

Priority correct


```
void shared_mutex::lock() {
    unique_lock<mutex> lock(m);
    ++waitingWriters;
    while (numberOfWriters == 1 || numberOfReaders > 0) {
        c.wait(lock);
    }
    --waitingWriters;
    ++numberOfWriters;
}

void shared_mutex::unlock() {
    lock_guard<mutex> lock(m);
    --numberOfWriters;
    c.notify_all();
}
```

DE HAAGSE 133
HOGESCHOOL

Priority correct


```
void shared_mutex::lock_shared() {
    unique_lock<mutex> lock(m);
    while (numberOfWriters == 1 || waitingWriters > 0) {
        c.wait(lock);
    }
    ++numberOfReaders;
}

void shared_mutex::unlock_shared() {
    lock_guard<mutex> lock(m);
    --numberOfReaders;
    c.notify_one();
}
```